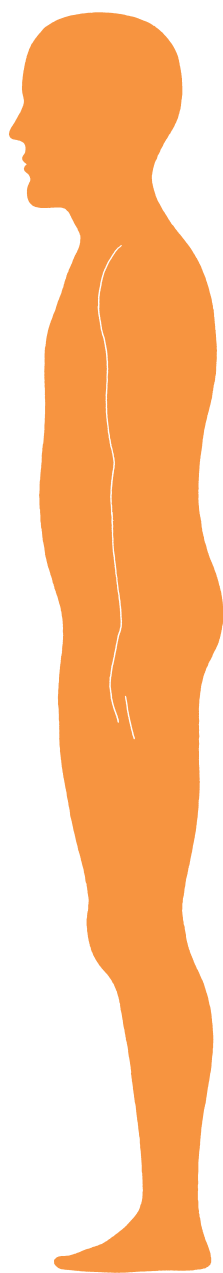
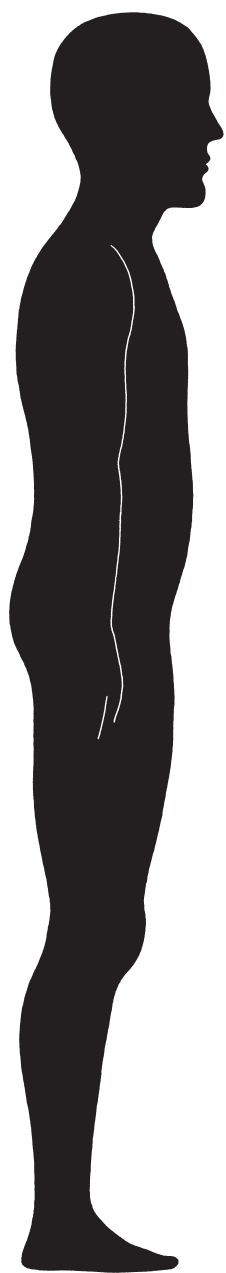

İÇİNDEKİLER

Yabancı ya da öteki	7
Yabancıdan yabancılara	21
Devlet ve yabancıları	32
Başkası olarak kendimiz	39
Saklı benlik	52
Yabancıyla yaşamak, öğrenmek ve paylaşmak	64
Dizin	70

Yabancı ya da öteki

“Yabancı” bir kişi olmadan önce bir sözcük, bir isimdir. Fransızcası (*etranger*) Latince'den gelmez ve “yaban”, dışarı, dış dünya anlamına gelir. Neye göre dışarı? Neyin dışarısı? Bununla ilgili bir açıklama yok: yabancı, bir aileye, bir topluma ya da bir ülkeye ait olmayan biridir. **Yabancı, benim grubuma, aileme ya da ait olduğum topluma, devlete ait olmayan biri anlamına gelir. Bu yüzden aslında kimse özünde yabancı değildir.** Yabancı sözcüğü, boyu, göz rengi gibi bir kişiyi tarif eden bir **sıfat** değil, ama ait olduğu topluluğa göre bir özelliktir. Kendi ülkemde “yabancı” değilim; ne zaman ülkenin sınırlarını geçersem, o zaman yabancı

Sıfat
Bir insan ya da nesnenin bir özelliğini tarif eden sözcük.

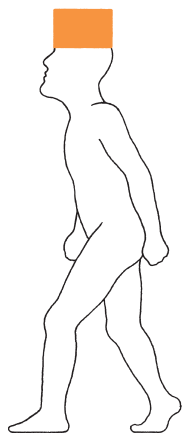
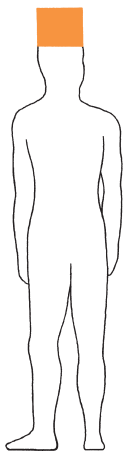
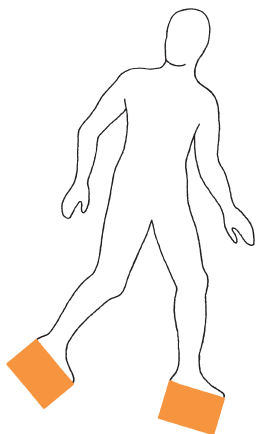
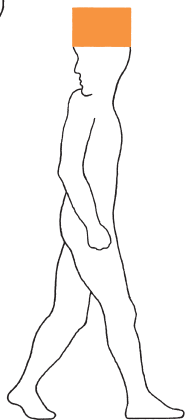
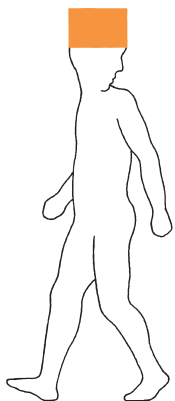
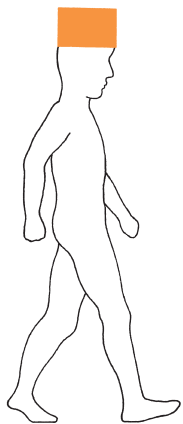
olurum. **Demek ki herhangi biri, belli koşullarda, belli yerlerde bir yabancı olabilir.**

Fakat grubumun dışında olanlar, bana her zaman yabancı gibi gelmiyor. Komşu bölgede oturanlar, belki dilimizi aynı aksanla konuşmuyorlar, fakat yaşam tarzlarımız benziyor ve aynı devletin vatandaşlarıyız, aynı tarihi paylaşıyoruz.

Ne zaman çok farklı, bilinmeyen, tanınmayan alışılmadık bir deneyim yaşasak “yabancı” sözcüğünü kullanırız. Yabancı, dilini konuşmadığımız, bizim dilimizi konuşmayan, yaşam tarzımızı ya da dünyaya bakış açımızı paylaşmayan biridir. Onu anlayabileceğimizden ve onun bizi anlayabileceğinden emin olamıyoruz. **Gelenekleri** bize olağan dışı, egzotik gelebilir. Eski Yunanca da “*exôtikos*”dan gelen bu kelime,

Gelenek
Bir toplumun
üyelerinin ya da
bir insanın
yaşam
alışkanlıkları,
görenekları

Donald
WINNICOTT
(1896-1971)
İngiliz pediyatr
(çocuk hekimi) ve
psikanalist

EPİKÜROS
(MÖ 341-270)
Antik Yunan
filozof

uzak ülkelerden gelen, bizimle aynı uygarlığa ait olmayan anlamına geliyor. İnsanlardan daha çok bitkiler, yiyecekler ve hatta yaşam tarzları için kullanılır. Fakat yabancıların durumundaki gibi, yeni, farklı, alışılmamış bir şey kastedilir.

Bazen iki kişinin aynı düşünceleri paylaşmaması, ötekinin endişelerini ya da niyetlerini göremeyişi, birbirlerini yabancı hissetmeleri için yeterli olur. Donald Winnicott, bazen ebeveynlerin, çocukları büyürken, özellikle ergenlikte, onlar karşısında ne kadar şaşkın ve çaresiz kalabildiklerini anlatır. Çocuklarının kendi yollarını bulabilmek için neler yaşadıklarını, ne kadar idealist ve çelişki dolu olabildiklerini anlayamazlar. O zaman çocuklarına yabancılaştıklarını hissedebilirler ve çocukları da onlara karşı böyle hisseder.

**ASLINDA İNSAN KENDİ-
SİNE BENZER KABUL
ETTİKLERİNDE KENDİ
ERDEMLERİ İLE TAM BİR
YAKINLIK KURAR, KEN-
DİSİ GİBİ OLMAYAN HER
ŞEYİ İSE YABANCI KA-
BUL EDER...**

Epiküros

-SÖYLE BAKALIM, ESRENGİZ İNSAN, KİMİ DAHA
ÇOK SEVİYORSUN? BABANI MI, ANNENİ Mİ, KIZ
KARDEŞİNİ Mİ YOKSA ERKEK KARDEŞİNİ Mİ?

-BENİM NE ANNEM BABAM, NE KIZ KARDEŞİM, NE
DE ERKEK KARDEŞİM VAR.

-YA ARKADAŞLARIN?

-ŞİMDİYE KADAR ANLAMINI BİLMEDİĞİM BİR SÖZ-
CÜĞÜ KULLANIYORSUNUZ.

-VATANIN?

-HANGİ ENLEMDE BULUNDUĞUNU BİLMİYORUM.

-YA GÜZELLİK?

-ONU SEVMEK İSTERDİM, BİR TANRIÇA VE ÖLÜM-
SÜZ OLARAK.

-ALTIN?

-ONDAN NEFRET EDİYORUM, TANRI'DAN NEFRET
ETTİĞİNİZ GİBİ.

-O ZAMAN ACABA NE SEVİYORSUN, OLAĞANÜSTÜ
YABANCI?

-BULUTLARI SEVİYORUM... GEÇİP GİDEN BULUT-
LAR... ORADA... ORADA... İNANILMAZ GÜZEL
BULUTLAR!

Baudelaire

Dış görünüşten ya da davranışlardan daha çok anlaşılamamak başkasına karşı yabancı hissetmemize yol açar. Ten rengi çok belli, herkes tarafından fark edilen bir ayrım ölçütüdür. Fakat beyaz çocuğum, siyah komşusu ile büyürse, aynı okula giderse, aynı mahallede aynı oyunları, eğlenceleri ve yaşam tarzını paylaşırsa, birbirine yabancı olmazlar. Aksine çocuğum, başka yerde, farklı bir ortamda büyümüş, başka alışkanlıkları olan bir beyaz

Charles
BAUDELAIRE
(1821-1867)
Fransız şair

